

Д. Ю. Скиба

*Чорноморський державний
університет імені Петра Могили*

ІНШОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Міжнародні зв'язки України, її інтеграція до європейського та світового простору зумовлюють необхідність розглядати іншомовну комунікацію як важливий засіб міжкультурного спілкування. Соціально-економічна ситуація сьогодення розкриває перед майбутніми фахівцями нові можливості самореалізації, яка може здійснюватись не тільки через окремі випадки спілкування із зарубіжними колегами та студентами, а через здійснення іншомовної комунікації. Іншомовна комунікація як важливий компонент соціальної компетентності є складовою підготовки студентів ВНЗ до особистого та соціального життя з практичними навичками та вміннями реалізувати їх в професійній діяльності. Крім того, розв'язання численних проблем сучасної цивілізації часто вимагає взаємодії і взаєморозуміння між людьми, що належать до різних національних та корпоративних культур. Іншомовна комунікація характеризується взаємодією національних та корпоративних культур і виявляється в національній самосвідомості, етнокультурній соціальній компетентності особистості, толерантності, її прагненні до міжнаціональної згоди в різних сферах спілкування.

Ось чому останнім часом в поле зору науковців потрапило таке поняття як «іншомовна комунікація» як складова соціальної компетентності.

Проблема формування компонентів соціальної компетентності у процесі підготовки студентів до міжкультурної комунікації розглядається багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими (А. Андрієнко, Г. Архіпова, Н. Гез, С. Козак, О. Павленко, Ю. Федоренко, Н. Чернова та ін.).

Протягом останніх десятиріч інтерес до проблеми іншомовної комунікації та соціальної компетентності змінив методологічний підхід до викладання

іноземних мов з урахуванням потреб фахівців відповідного профілю та вимогам суспільства. Саме вимоги, що висувуються суспільством до сучасних студентів, містять у собі, крім відповідного рівня професійної підготовки, наявність уміння грамотно, переконливо й аргументовано висловлювати свої погляди, враховуючи при цьому думку співрозмовників, тобто соціально – компетентне спілкування.

В структурі соціальної компетентності іншомовна комунікація виступає в єдності трьох компонентів, а саме:

- лінгвістична компетентність (вироблення знань та навичок усного мовлення, читання та розуміння прочитаного);
- соціальна компетентність (формування у студентів уміння спілкуватись в межах професійно-орієнтованої тематики та адекватно реагувати на запитання в межах професійно-орієнтованої ситуації);
- комунікативна компетентність (формування культур спілкування, комунікативних навичок, оволодіння унікальними тематичним розмаїттям лексики, що є основою для соціальної компетентності та комунікативної діяльності в цілому).

З огляду на вищесказане, можна стверджувати, що іншомовна комунікація є інтегральною особистісно-професійною складовою соціальної компетентності студентів. Дана проблематика потребує подальшого вивчення, оскільки іншомовна комунікація більш притаманна студентам – філологам в рамках як студентського життя, так і в професійній діяльності. Проте, гостро залишається дана проблема для студентів нефілологічних спеціальностей, де виклад матеріалу іноземною мовою, спілкування з носіями та міжнародні комунікації зводяться до мінімуму, якщо й взагалі не відсутні. Не зважаючи на чітко виражену тенденцію до професійного вивчення іноземної мови у студентів нефілологічних спеціальностей, навчання здійснюється окремо від формування професійної соціальної компетентності майбутніх фахівців.

Формування іншомовної компетентності як складової соціальної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей забезпечується насамперед через зміст навчання, його тематичну організацію та ускладнюється

відсутністю практичних навиків, орієнтованих саме на розвиток іншомовної компетентності. Систематична робота над покращенням словникового запасу, використання Інтернету, газет та журналів, а також комунікація з представниками інших країн – ці фактори сприяють оволодінню студентами нефілологічних спеціальностей іншомовної комунікації і, тим самим, покращення соціальної компетентності в цілому.